KHRG ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့

ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

မှုခင်းဖော်ပြသည့်မှတ်တမ်းလွှာ

ဧပြီလ ၂၄ ရက်, ၂၀၂၄ ခုနှစ်/KHRG စာအမှတ်- 24-53-I1

ဒူးပလာယာခရိုင်မှုခင်းဖော်ပြသည့်မှတ်တမ်းလွှာ - ကော်တရီမြို့နယ်တွင် အသက် (၂၁) နှစ် အရွယ်ရှိ ရွာသားတစ်ဦးမှ မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံးကို တက်နင်းမိ၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

ဤမှုခင်းဖော်ပြသည့်မှတ်တမ်းလွှာတွင် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော်တရီ (ကော့ကရိတ်)မြို့နယ်တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မြေမြှုပ်မိုင်းအဖြစ် အပျက်ကိုဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၂၃ နိုဝင်ဘာလ မှစ၍ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခလရ) အမှတ် (၅၅၈) မှ ကျိုက်ဒုံမြို့တွင်းသို့ လက်နက်ကြီးရမ်းသမ်းပစ်ခတ်သဖြင့် ကော်တရီမြို့နယ်၊ ကျိုက်ဒုံမြို့တွင်နေထိုင်သောရွာသားများသည် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေခဲ့ကြရသည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် အသက် ၂၁ နှစ်အရွယ်ရှိ မောင်အ---သည် မြို့အနီးရှိ ခလရ အမှတ် (၅၅၈) စစ်သားများမှ ဝါးဖြင့်အမှတ်အသားပြုကာထားပြီး ရွာသားများသွားလာရန် တားမြစ်ထားသည့် စစ်တပ်စခန်းသို့ဦးတည်သွားသည့်လမ်းကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ မောင်အ--- သည် ကျိုက်ဒုံမြို့ရှိ ၎င်းအိမ်ကိုပြန်ကြည့်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းမှ မြို့သို့ပြန်ရောက်သွားသည့်အချိန်တွင် ရွာသားများ၏အိမ်အနီးအနားရှိ လမ်းပေါ်တွင်ထောင်ထားသည့် မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံးကို တက်နင်းမိခဲ့ပါသည်။ မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲသဖြင့် ၎င်း၏ဘယ်ဖက်ခြေထောက်ဒဏ်ရာရရှိသွားပြီး ညာဖက်ခြေထောက်အား ဆေးရုံတွင်ဖြတ်တောက်ခဲ့ရပါသည်။ ခလရ အမှတ် (၅၅၈) မှ စစ်သားများသာ ထိုနေရာဒေသတွင် ကင်းလှည့်လည်ခြင်းအားပြုလုပ်သဖြင့် ကျိုက်ဒုံမြို့ရှိဒေသခံခေါင်းဆောင်များနှင့် ရွာသားများမှ အဆိုပါမြေမြှုပ်မိုင်းကို အဆိုပါစစ်သားများမှ ထောင်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ကြပါသည်။ [1]

[1] ဤအစီရင်ခံစာသည် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ တွင်ရရှိသောအကြောင်းအရာ၌ အခြေခံပြုပါသည်။ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ KHRG မှ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးထားသော ဒူးပလာယာခရိုင်ရှိ ဒေသခံတစ်ဦးမှ ဒေသအတွင်း လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအခြေအနေအား ဖော်ပြထားပါသည်။ ချိုးဖောက်ခံရသူများ၏ အမည်၊ ဓာတ်ပုံနှင့် နေရပ်လိပ်စာအတိအကျအား လုံခြုံရေးအရ တည်းဖြတ်ထားပါသည်။ ကွင်းစကွင်းပိတ်အတွင်း ရေးသားထားသော အချက်အလက်များသည် KHRG မှ ရှင်းပြမှုများအတွက် ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

အပိုင်း ၁ - မှုခင်းဖြစ်ပွားသည့်အကြောင်းအရာအပြည့်အစုံ

အခင်းဖြစ်ပွားမှုအမျိုးအစား	မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲမှု
အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေ့ရက်	၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့
အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာ (ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်)	ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော်တရီမြို့နယ်၊ ကျိုက်ဒုံမြို့ (ရက်ကွက် ၁)

စော်ကားခံရသူ(ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခံရသူ)၏ ကိုယ်ရေးအကြောင်းအရာအပြည့်အစုံ	
အမည်	မောင်အ---
အသက်	၂၁ နှစ်
ကျား/မ	ကျား
လူမျိုး	မွန်
အိမ်ထောင် ရှိ/မရှိ	အိမ်ထောင်မရှိ
အလုပ်အကိုင်	နေ့စားအလုပ်သမား
ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ	ဗုဒ္ဓဘာသာ
ရာထူးအဆင့်	ရွာသား
နေရပ် ရွာအမည်	ကျိုက်ဒုံမြို့

ပစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ကိုယ်ရေးအကြောင်းအရာအပြည့်အစုံ				
အမည်	**ရာထူး**	**စစ်ကြောင်း၊ တပ်ရင်း၊ တပ်မ**	**အခြေစိုက်သည့်နေရာဒေသ**	**အထက်အရာရှိ အမည်**
မသိရှိရ	မသိရှိရ	ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခလရ) အမှတ် (၅၅၈)	ကျိုက်ဒုံမြို့အနီး	မသိရှိရ

အဆင့် ၂- သတင်းအချက်အလက်များပြန်လည်စီစစ်ခြင်း

(၁) ဤသတင်းအချက်အလက်မှတ်တမ်းပြုစုပုံတစ်ဆင့်ချင်းကို ရှင်းပြပါ။
KHRG သတင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူတစ်ဦးသည် မြေမြှုပ်မိုင်းထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိသူ၏မိခင်ဖြစ်သူအား ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော်တရီမြို့နယ်၊ ထောဝါးလောကျေးရွာအုပ်စု၊ အ---ကျေးရွာ (မိသားစုထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သည့်နေရာ) တွင်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။

(၂) ဤသတင်းကိုပေးသောသူတို့သည် ဤသတင်းအချက်အလက်များမှန်ကန်ကြောင်း မည်သို့ဖော်ပြလိုပါသနည်း။ ၎င်းတို့တစ်ဦးချင်းစီ၏ ရှင်းပြချက်(များကို) ရေးမှတ်ပေးပါ။
မြေမြှုပ်မိုင်းထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိသူ၏မိခင်မှ ဤသတင်းအချက်အလက်များကို ပြောပြခဲ့ပါသည်။

အဆင့် ၃- အခင်းဖြစ်ပွားပုံ

အခင်းဖြစ်ပွားပုံ အသေးစိတ်ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသားဖော်ပြပေးပါ။
၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှစ၍ ကျိုက်ဒုံမြို့အနီးတွင် အခြေစိုက်သည့် **နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC)** ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခလရ) အမှတ် (၅၅၈) သည် ကျိုက်ဒုံမြို့ထဲသို့ လက်နက်ကြီးများ ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ကော်တရီ (ကောကရိတ်)မြို့နယ်၊ ကျိုက်ဒုံမြို့တွင်နေထိုင်သော ဒေသခံရွာသားများ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရပါသည်။ [အချို့ရွာသားများသည် မြို့နှင့်အနီးအနားရှိနေရာဒေသများတွင် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရပြီး၊ အခြားသောရွာသားများသည် ပြည်တွင်းနေရပ်ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရသူများ (IDPs) ထားသည့်နေရာတွင်နေကြပြီး အခြားသောသူများမှာလည်း ၎င်းတို့၏ဆွေမျိုးများရှိရာနေရာများသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရပါသည်။ သို့သော်၊ ရွာသားအချို့သည် ၎င်းတို့၏ ကြက်နှင့်ဝက်များကဲ့သို့သော အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်များကိုပြန်ကြည့်ရန် မြို့ထဲသို့ရံဖန်ရံခါပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင်၊ ကျိုက်ဒုံမြို့နေ ရွာသားတစ်ဦးဖြစ်သည့် မောင်အ---သည် ၎င်း၏အိမ်ကို ပြန်ကြည့်ရန် အနီးအနားရှိထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရာနေရာမှ မြို့ထဲသို့ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးနှင့်အတူပြန်လာခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့မှ ကျိုက်ဒုံမြို့သို့ရောက်သွားသည့်အချိန်တွင် SAC (ခလရ) အမှတ် (၅၅၈) စစ်သားများမှ ရွာသားများအသုံးမပြုရန်တားမြစ်ခြံခတ်အမှတ်အသားပြုထားသော လမ်းကိုသွားခဲ့ကြပါသည်။ မောင်အ--- သည် အဆိုပါလမ်းပေါ်သို့ လျှောက်လာစဉ် ရွာသားများ၏အိမ်အနီးရှိလမ်းမပေါ်တွင်ထောင်ထားသော မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံးကို တက်နင်းမိခဲ့ပါသည်။ ထိုလမ်းအားဖြတ်သန်းသွားလာခြင်းမပြုလုပ်ရန်အတွက် ဝါးခြံစည်းရိုးကာထား၍ အမှတ်အသားပြုလုပ်ပိတ်ဆို့ထားပါသည်။ ဒေသခံရွာသားများမှ SAC ၏ ခလရ အမှတ် (၅၅၈) စစ်သားများမှ ဝါးဖြင့်လမ်းကိုပိတ်ဆို့ထားကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါလမ်းသည် မြို့တွင်းတွင်ရှိပြီး မြို့အနီးတွင် အခြေစိုက်သည့် SAC ၏ (ခလရ) အမှတ် (၅၅၈) စစ်တပ်စခန်းသို့ ဦးတည်ပါသည်။ သို့သော်လည်း SAC စစ်သားများသည် မည်သို့သောအကြောင်းပြချက်ဖြင့် လမ်းကိုဝါးဖြင့်ပိတ်ဆို့ထားကြောင်း ရွာသားများမသိရှိကြခြင်းနှင့် မြေမြှုပ်မိုင်းထောင်ထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ရွာသားများအား ကြိုတင်အသိပေးအကြောင်းကြားခြင်းမရှိပါ။ မောင်အ--- သည် ဘယ်ဖက်ခြေထောက်တွင် ဒဏ်ရာရရှိသွားခဲ့ပြီး မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ပွင့်ထွက်သွားသည့် ၎င်း၏ညာဖက်ခြေထောက်အား ဆေးရုံတွင်ဖြတ်တောက်ခဲ့ရပါသည်။ ပထမတွင် မောအ--- ကို ဒေသခံ ကရင်အမျိုး

သားအစည်းအရုံး (KNU) အာဏာပိုင်များမှ ကော်တရီမြို့နယ်၊ ထော၀ါးလော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘ--- ကျေးရွာရှိ ဆေးခန်းသို့ပို့ဆောင်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ထိုဆေးခန်းမှတစ်ဆင့် လူနာအား ထိုင်းနယ်စပ်တွင်တည်ရှိသည် ယ--- ဆေးရုံသို့လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ပါသည်။ မိသားစုများအနေဖြင့် လူ့သားချင်းစာနာထောက်ထားသည့်အထောက်အပံ့ကိုရရှိသဖြင့် ဆေးဖက်ဆိုင်ရာကုသစရိတ်ကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်မပေးရပါ။ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မောင်အ--- သည် ဖြတ်တောက်ထားခံရသည့် ၎င်း၏ခြေထောက်အနာသည် ကောင်းမွန်စွာသက်သာခြင်းမရှိသေးသဖြင့် ယ--- ဆေးရုံတွင် ပြန်လည်ပြသရပါသည်။ လူနာ၏ခြေထောက်အနာပျောက်ကင်းသက်သာလာသည်နှင့် ၎င်းအတွင်ခြေတုတပ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ယ--- ဆေးရုံဝန်ထမ်းတစ်ဦးမှ မောင်အ--- ၏မိခင်ဖြစ်သူအားပြောပြခဲ့ပါသည်။ [အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြက်ခြေနီကော်မတီ (ICRC) မှ ခြေတုကုန်ကျစရိတ်အတွက် ငွေကြေးအကုန်ကျခံပေးမည်ဖြစ်ပါသည်]။

မြေမြှုပ်မိုင်းဖြစ်ရပ်ဖြစ်ပွားသည့်နောက် မောင်အ--- နှင့် ၎င်း၏မိသားစုဝင်များသည် ကျိုက်ဒုံမြို့အနီးအနားထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သည့်နေရာမှ ထိုင်းနယ်စပ်ရှိ ထော်ဝါးလော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘ--- ကျေးရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့ပါသည်။

(ခလရ) အမှတ် (၅၅၈) စစ်တပ်စခန်းတစ်ခုသာ ကျိုက်ဒုံမြို့အနီးတွင် အခြေစိုက်သဖြင့် ကျိုက်ဒုံမြို့ရှိဒေသခံခေါင်းဆောင်များနှင့်ရွာသားများသည် အဆိုပါမြေမြှုပ်မိုင်းအား ရွာသားများ ၎င်းတို့၏ကျေးရွာမှထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်စဥ် SAC (ခလရ) အမှတ် (၅၅၈) မှ စစ်သားများထောင်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင့် ယုံကြည်ကြပါသည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါ (ခလရ) အမှတ် (၅၅၈) စစ်တပ်စခန်းတစ်ခုတည်းသာ ထိုဒေသတွင် ကင်းလှည့်လည်နေပါသည်။

အဆင့် ၄- ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံခြင်း

ရွာသားသို့မဟုတ် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရသူသည် ဤသတင်းကိုအသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုပါသလား။ မည်ကဲ့သို့သောနည်းလမ်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ပေးသည်ကိုဖော်ပြပေးပါ။
ဒဏ်ရာရရှိသူနှင့် ၎င်း၏မိသားစုမှ ဤသတင်းအချက်အလက်ကို အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုချက်ပေးထားပါသည်။

ဤပုံကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်နေ့၌ ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော်တရီမြို့နယ်၊ ထော၀ါးလော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘ---ကျေးရွာတွင် ရိုက်ယူခဲ့ပါသည်။ ပုံတွင် ကျိုက်ဒုံမြို့ရှိ ရွာသား မောင်အ---မှ မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲမှုပြီးနောက် ၎င်း၏ ညာဖက်ခြေထောက်ကို ဖြတ်တောက်လိုက်ရသည့် ပုံဖြစ်သည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် မောင်အ---သည် ကျိုက်ဒုံမြို့ရှိ ၎င်း၏အိမ် ပြန်ကြည့်ရန် ပြန်လာသည့်အချိန်တွင် မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံးကို နင်းမိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ တွင် SAC မှ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း၏မြို့မှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပါသည်။ မြေမြှုပ်မိုင်းနင်းမိပြီးနောက် ၎င်းကို ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ယ---ဆေးရုံသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ *(ဓာတ်ပုံ - KHRG)*

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG) အကြောင်း

၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG) သည် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်အတွက်လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိသည့် လွတ်လပ်သောလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုနိုင်ရန် KHRG မှ ဒေသခံရွာသားများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလျှက်ရှိပါသည်။ ဒေသခံရွာသားများမှ ခံစားရသောလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများကို ထင်ဟပ်စေရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ အသံ၊ အတွေ့အကြုံ၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများနှင့် အမြင်သဘောထားများကို ဖော်ပြပေးသောအစီရင်ခံစာများကို ရေးသားထုတ်ဝေလျှက်ရှိပါသည်။ KHRG ၏ လုပ်ငန်းများကိုပိုမိုသိရှိလိုပါက ၎င်း၏ဝဘ်ဆိုက် www.khrg.org တွင် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပါသည်။